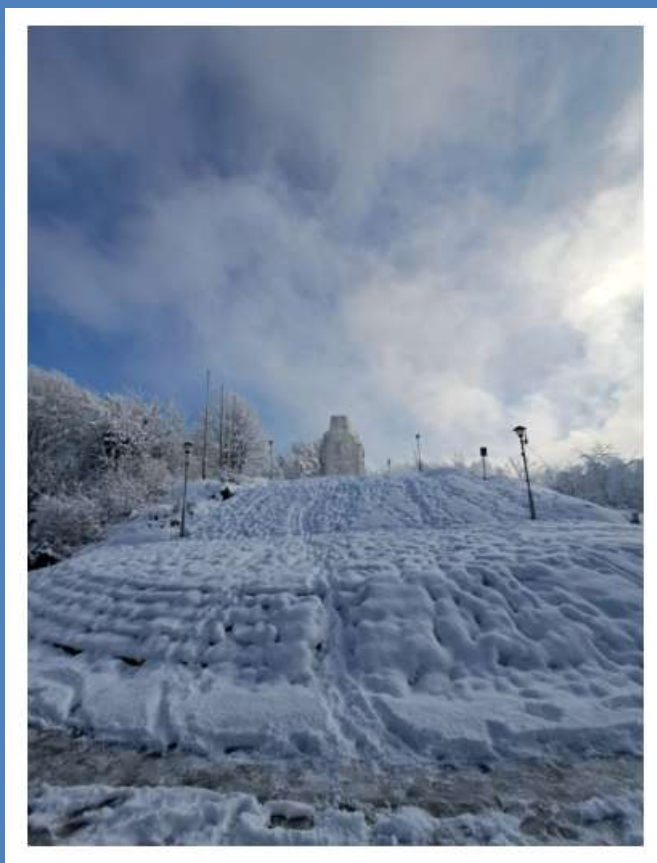

СИНОПТИЧКА АНАЛИЗА ЗА ЈАНУАР 2025.

Бањалука, јануар 2025.

*Република Српска
Влада Републике
Српске
Министарство
пољопривреде,
шумарства и
водопривреде*

.....
*Републички
хидро
метеоролошки
завод
Републике
Српске*

СИНОПТИЧКА АНАЛИЗА ЗА ЈАНУАР 2025.

Републички хидрометеоролошки завод Републике Српске

Сажетак

Суша је обележила јануар 2025. у већини крајева изузев на северозападу где је било нешто више падавина од просека. Прва декада бележи углавном снежне падавине. Суша је била посебно изражена у другој декади, када су регистроване врло слабе падавине у виду росуље из ниске облачности. Током друге декаде је било и врло хладно с честом појавом јутарњих мразева, али и ледених дана. Упркос томе, прва и посебно трећа декада, бележе температуре знатно изнад просека, те је јануар 2025. свеукупно био топлији од просека. У првој декади је било и значајних варијација температуре.

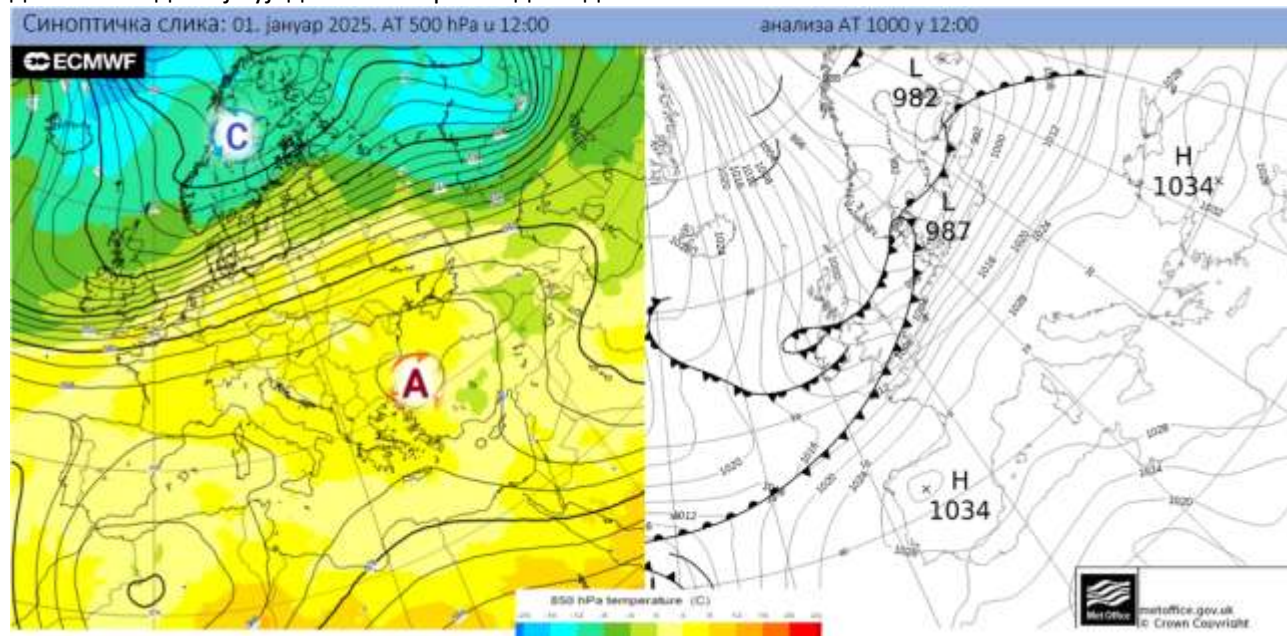
Више детаља о наглим променама температуре као и њеним високим вредностима у јануару 2025. можете наћи на следећим линковима:

<https://rhmrzs.com/nagle-temperaturne-promene-pocetkom-2025-godine/>

<https://rhmrzs.com/prolece-u-januaru/>

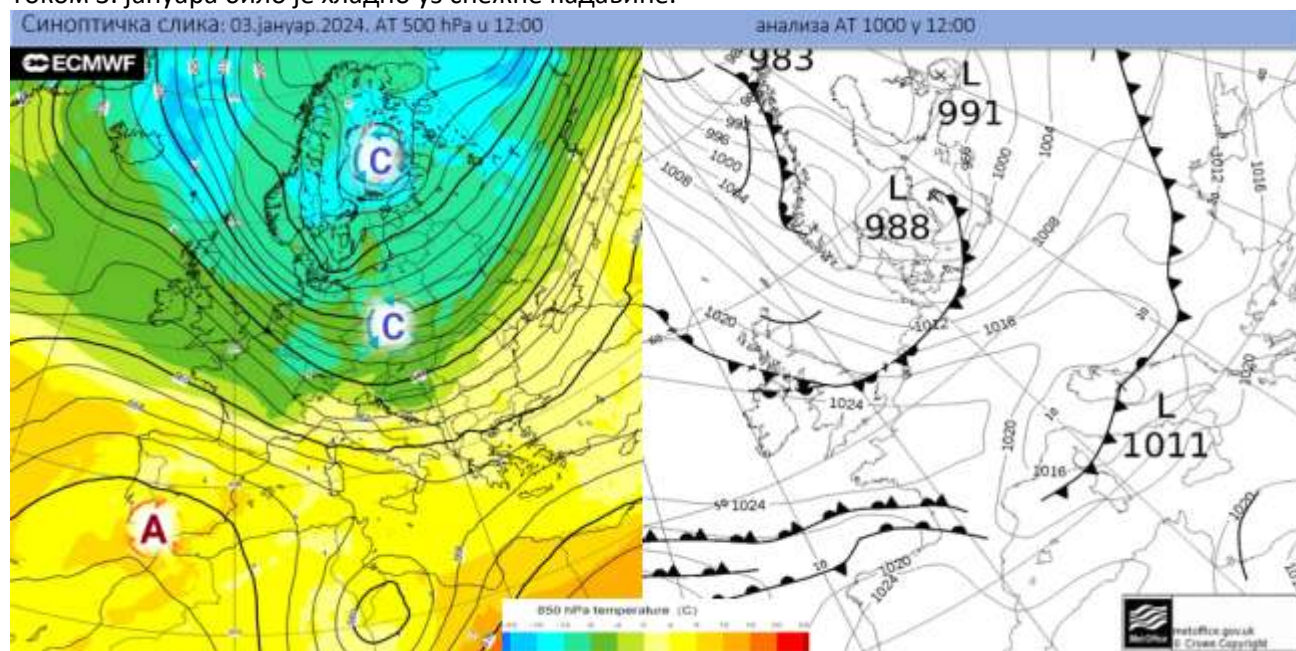
1. ДЕКАДА

1-2. јануара јутра су била ведра и хладна уз мраз у свим нижим пределима изузев на крајњем југу. Густе магле и ниске облачности је било понегде у Крајини, Посавини и на југоистоку. На крајњем северу и југоистоку магла и ниска облачност се одржала током читавог дана уз најхладније време у тим местима. Било је изражене температурне инверзије, тј. многи виши предели су током читавог дана били топлији од нижих. У појединим местима са маглом први дан нове године је уједно био и први ледени дан ове сезоне.

Синоптичка ситуација 01.01. у подне где се види утицај гребена на висини (слика лево) и приземно поље притиска знатно изнад нормале (слика десно) (извор: ECMWF и wetter3.de)

Током 3. јануара било је хладно уз снежне падавине.

Синоптичка ситуација 03.01. у подне где се види утицај долине са севера уз адвекцију хладног ваздуха (слика лево) и пролазак фронталне зоне у приземљу (слика десно) (извор: ECMWF и wetter3.de)

Током ранијих јутарњих часова у Крајини је почела да пада киша, која се премештала даље ка истоку, а у наставку дана киша је у Крајини прешла у суснежицу и снег. У остатку дана снег је падао у већини предела, те је дошло до формирања или пораста снежног покривача. На крајњем југу је падала киша.

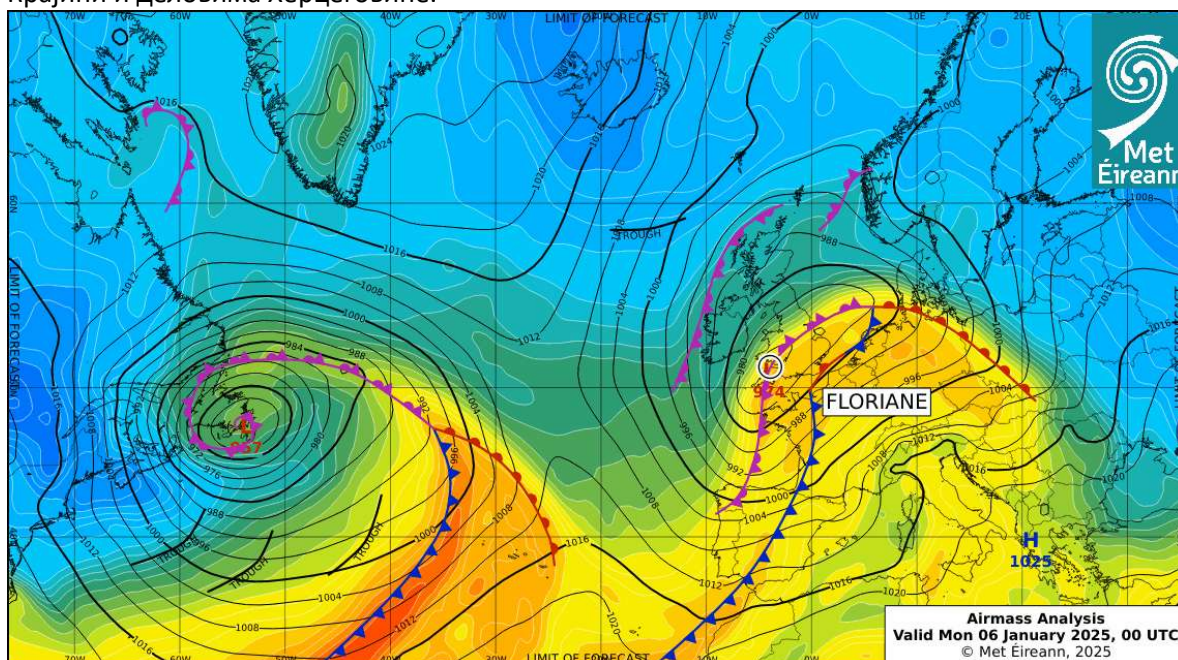
Сателитска слика облачности и падавина 03.01. у 10, 13 и 16 часова: плаво киша, розе снег (извор: wetteronline.de)

Падавине су током каснијих поподневних часова постепено престале на крајњем западу, а до поноћи и у већини крајева. Најтоплији део дана је у многим пределима била ноћ пре проласка хладног фронта, а минималне температуре су измерене увече. Обилнијих падавина је било у Крајини, али и у Херцеговини, где је на МС Чермерно измерена количина падавина од чак 45,2 mm. У Херцеговини је било олујних удара буре и преко 65 km/h.

Наредна два дана (4-5. јануар) било је суво и хладно уз јачи мраз током јутра. Минимална температура се спуштала до -10°C .

05. јануара током дана почео је да јача утицај предње стране пространог циклона са запада Европе (назван Floriane). У склопу овог система јачало је југозападно струјање уз прилив све топлијег ваздуха до нашег региона. Ово је утицало на јачање јужног ветра код нас, поготово у Крајини и деловима Херцеговине.

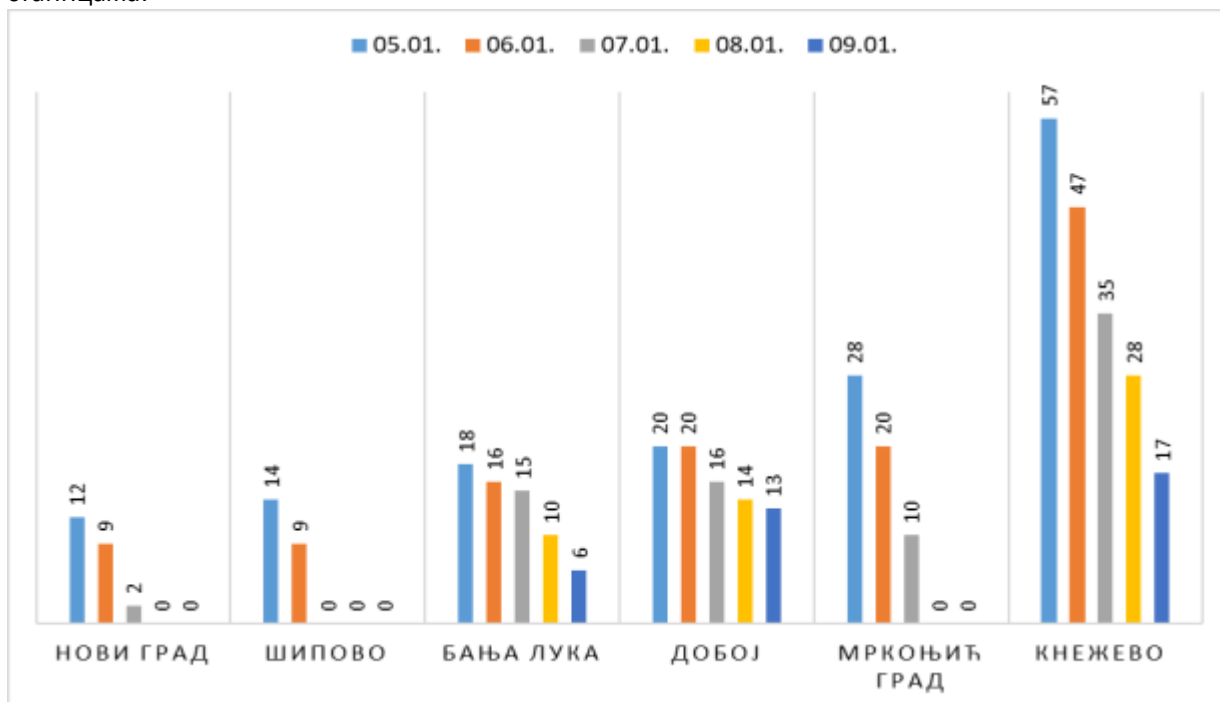

Синоптичка ситуација 06.01.2025. На слици се види циклон који се шири од западне Европе до Балкана уз прилив врло топлог ваздуха ка нашем региону (извор: Met Éireann)

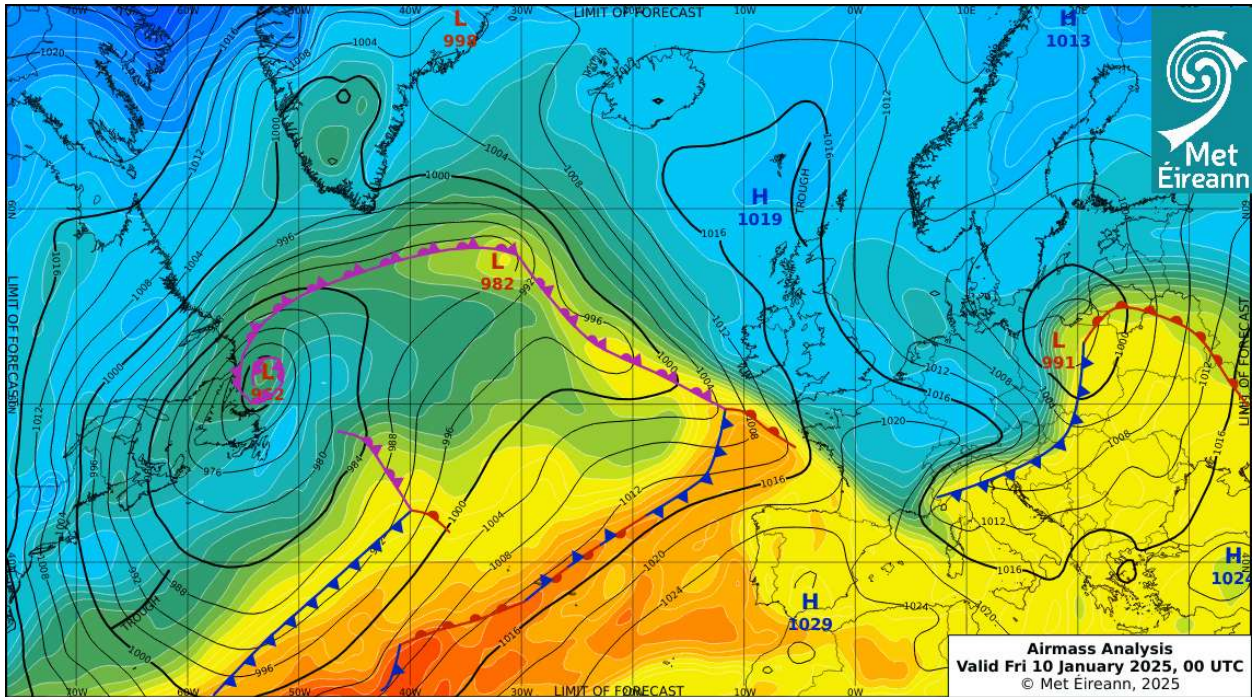
Умерен до јак југо наставио је да дува наредних 5 дана, до 10. јануара, и у зависности од јачине ветра расла је и температура. У овом периоду слабе до умерене кише је било само у Херцеговини и на југозападу Крајине. Југо је био највише изражен у Крајини (удари ветра и преко 75 km/h; АМС Кнежево) и у тим пределима је било најтоплије уз врло високу температуру и током дана и ноћи, током дана до 15°C, док минималне температуре нису биле испод нуле. На северу и истоку није дувао југо прва 2-3 дана и у тим пределима је остало знатно хладније уз мраз, понегде је било и магловито.

Због врло топлог времена дошло је до наглог топљења снега. Највише снега пре отопљења је било баш у вишим пределима Крајине где је било и најтоплије у периоду од 05. до 10. јануара. Висина снежног покривача 05.01. у нижим пределима је износила до 20 cm, а у брдско-планинским пределима до 60 cm, а 10.01. ујутру снега је било само још понегде.

Промена висине снежног покривача од 05. до 09. јануара на појединим метеоролошким станицама:

10.01. ујутру и преподне дошло је до нагле промене времена. Са северозапада се премештао хладни фронт који је донео нагли пад температуре и нове снежне падавине. При проласку хладног фронта ветар је скренуо са јужног на северни, а било је и олујних удара ветра.

Синоптичка ситуација 10.01.2025. На слици се види приближавање хладног фронта уз прилив хладног ваздуха са северозапада ка Балкану (извор: Met Éireann)

После неколико врло топлих дана, 10.01. дошло је до наглог захлађења. Температура је понегде за само сат времена опала и за 10 степени. На северу је прво дошло до наглог захлађења, киша је прешла у суснежицу и снег, ветар је скренуо на јак северни и затим је ослабио. Током дана захлађење је захватило већину предела. Дошло је до поновног формирања снежног покривача, у нижим пределима углавном до 5 cm, а у брдско-планинским пределима је пало од 5 cm до 15 cm новог снега. Падавине нису дуго трајале, до вечери је у већини предела, осим на југу, било суво.

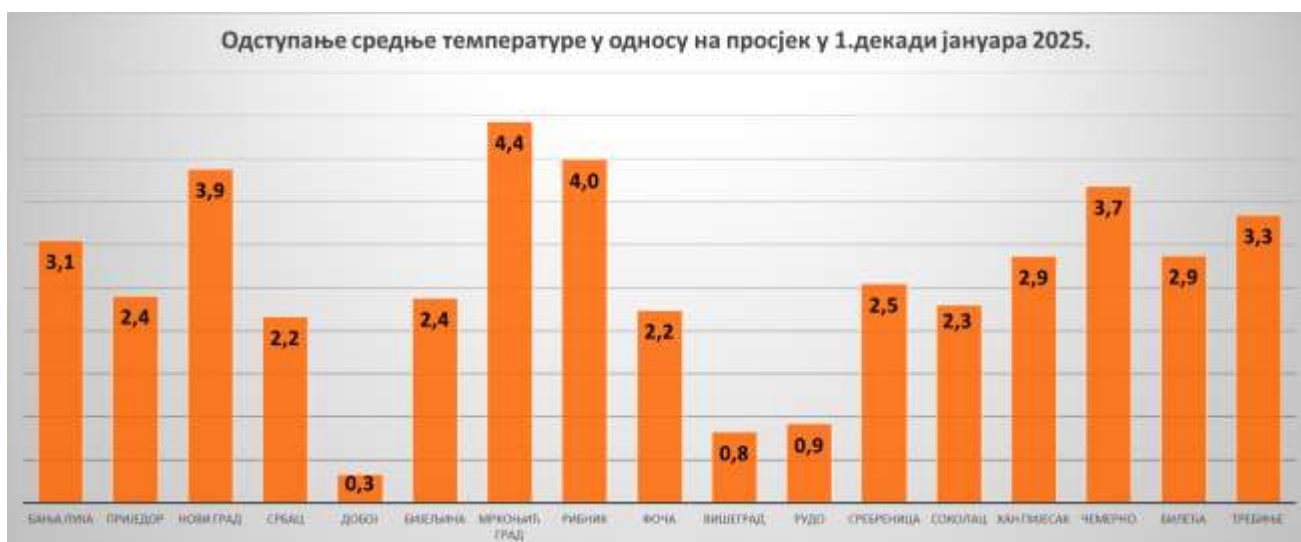
Сателитска слика облачности и падавина 10.01. у 08, 10 и 12 часова: плаво киша, розе снег (извор: wetteronline.de)

Графикон декадске количине падавина на станицама РХМЗ Републике Српске. Ове падавине су биле углавном снежне изузев на југу.

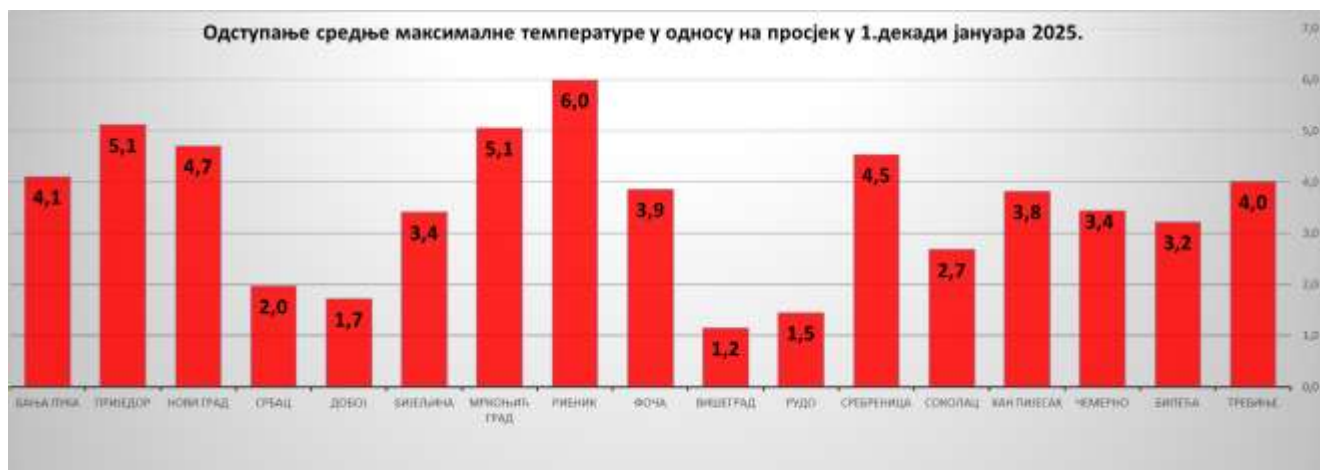

Следећи графикон приказује одступање средње температуре у првој декади јануара 2025. у односу на просек. Средња температура се значајно мењала током декаде, ипак је свеукупно доста изнад просека свуда изузев понегде у Крајини и на југоистоку где је око или мало изнад просека.

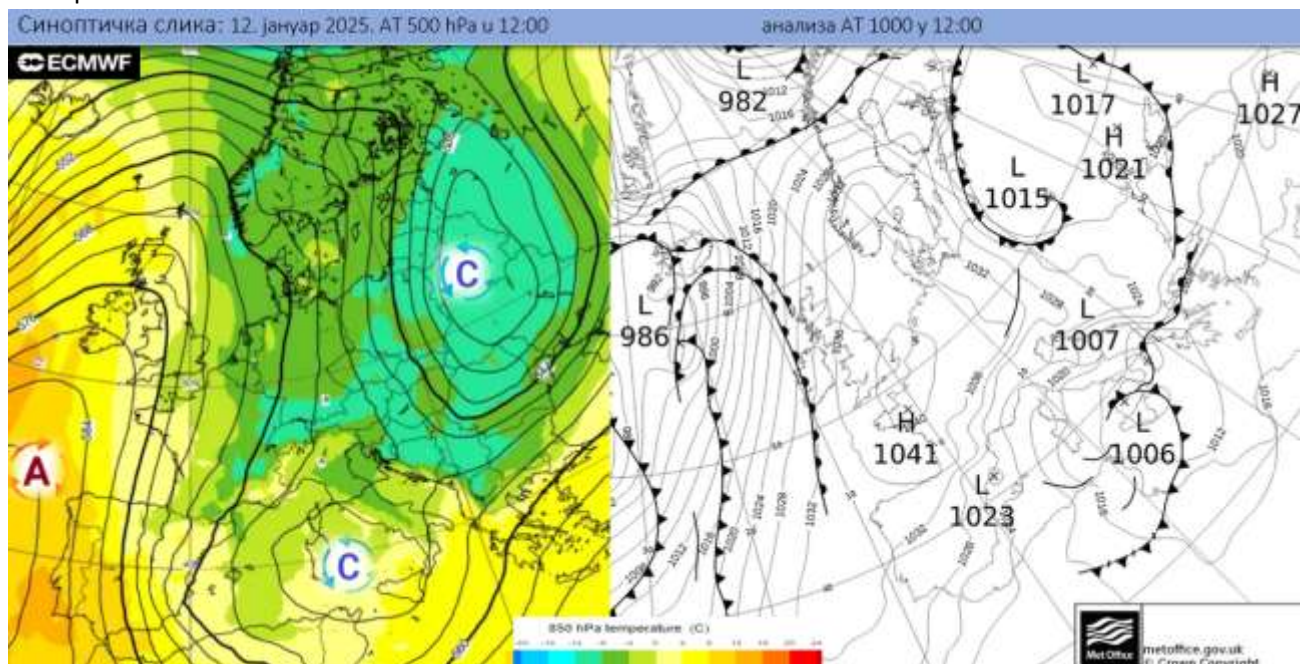
И минимална температура је била изнад просека, док је максимална била знатно изнад просека, до чак 6 степени.

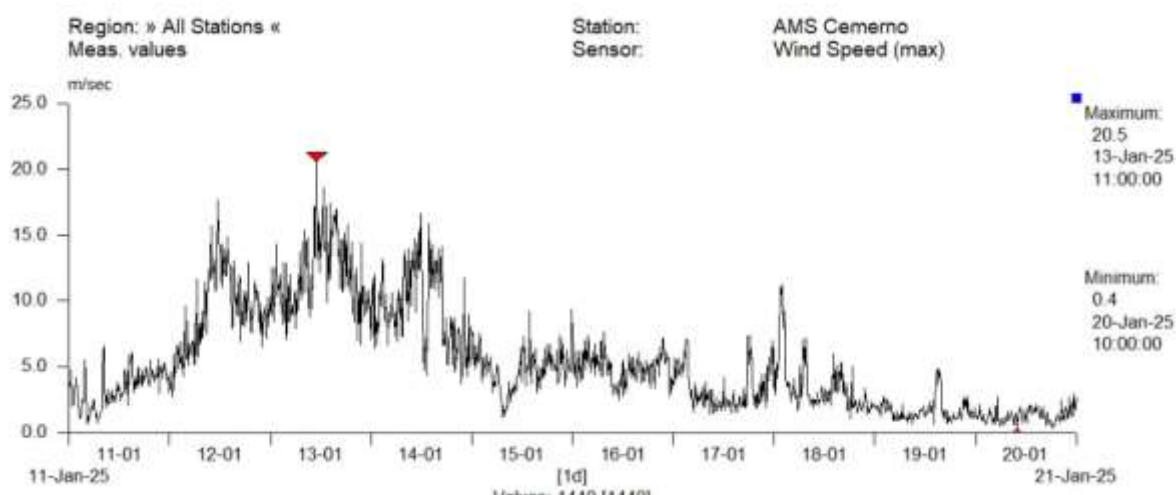

2. ДЕКАДА

Током друге декаде било је углавном суво и хладно, уз облачно и тмурно време у већини предела. Падавина је још увек било 11.01. у јутарњим часовима у Херцеговини – на југу киша, у вишим пределима суснежица и снег. На висини се почетком декаде одржавао утицај периферије пространог циклona са истока Европе који је омогућавао прилив хладног ваздуха до нашег региона. У приземљу је притисак био знатно изнад нормале под утицајем антициклона са запада Европе. Због великих градијената у притиску на Јадрану и у Херцеговини дувала је јака и олујна бура; удар од преко 70 km/h забележен је 13.01. на АМС Чемерно.

Синоптичка ситуација 12.01. у подне (извор: ECMWF и wetter3.de)

Максимални удари ветра у другој декади јануара 2025. на АМС Чемерно

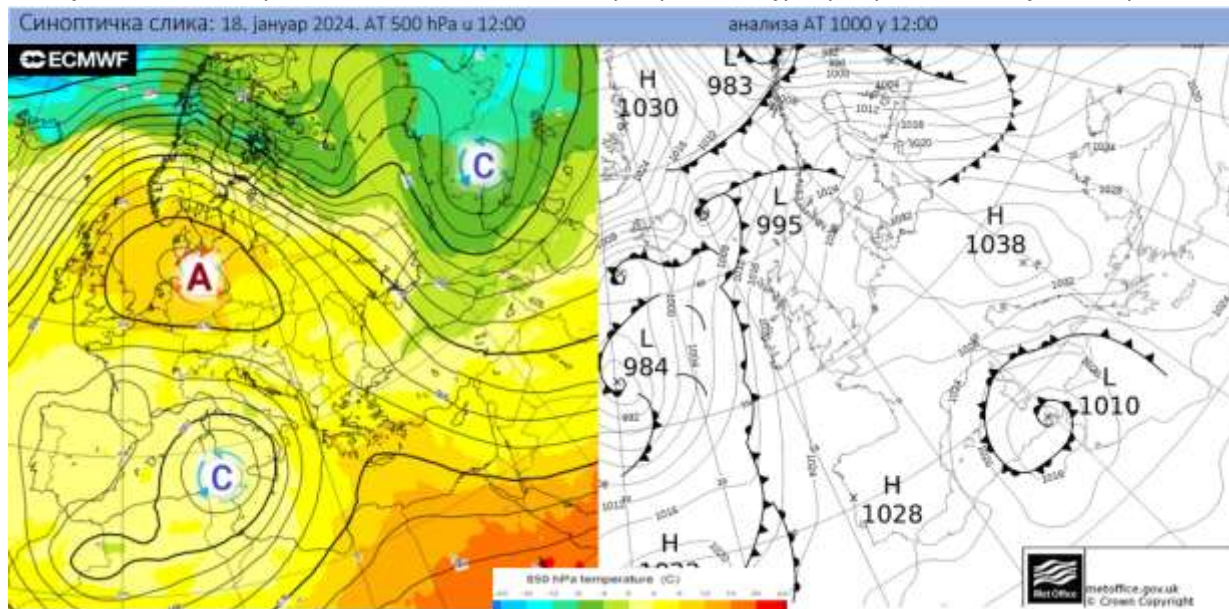
Било је и магловито, у местима где се магла дуже задржавала током дана било је најхладније, понегде су били и ледени дани. Јутра су била врло хладна с температурама испод 0°C у свим пределима изузев на крајњем југу, док се на мразиштима на истоку температура спуштала до чак -15°C. Повремено је широм Српске провејавао и слаб снег.

Од средине декаде у Херцеговини је било сунчаније уз ослабљену буру. Сунчаније је било и на планинама, те је било и температурне инверзије, тј. многи виши предели су били топлији од нижих.

Сателитске слике облачности у 07, 10 и 13 часова 17.01.2025. (извор: wetteronline.de)

Утицај простране долине са севера са хладним ваздухом се одржао све до пред крај декаде, када је над нашим пределима почео да доминира гребен са југа уз прилив топлијег ваздуха.

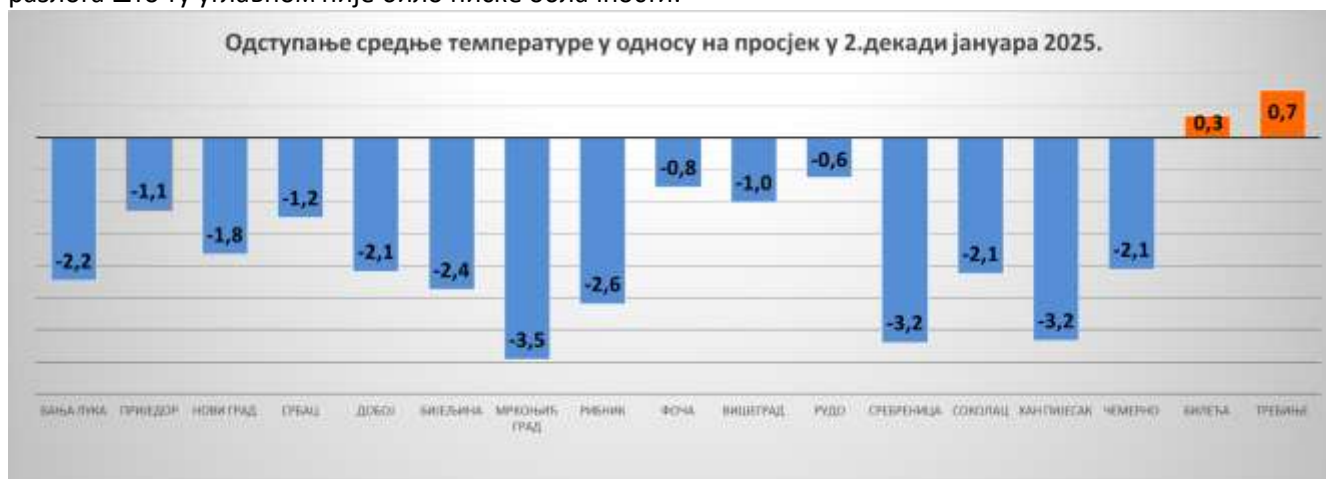
Синоптичка ситуација 18.01. у подне на којој се види да се наш регион на висини нашао између утицаја пространог гребена са југа уз прилив топлог ваздуха и одсеченог циклона на западу (лево). У приземљу је био антициклон изнад већег дела Европе са центром у Панонској низији (десно). (Извор: ECMWF и wetter3.de)

До краја декаде наставило се тмурно и хладно време са ниским облацима из којих је понегде падала врло слаба киша која се ледила при тлу. Дошло је до благог отопљења са минималним температурама преко -5°C , док су максималне биле мало изнад 0°C у свим пределима.

Графикон који следи приказује количину падавина у другој декади јануара на метеоролошким станицама РХМЗ Републике Српске. Током друге декаде падавине су регистроване само понегде из ниске облачности, вредности су веће из разлога што су падавине 10.01. од 06 UTC забележене 11.01.

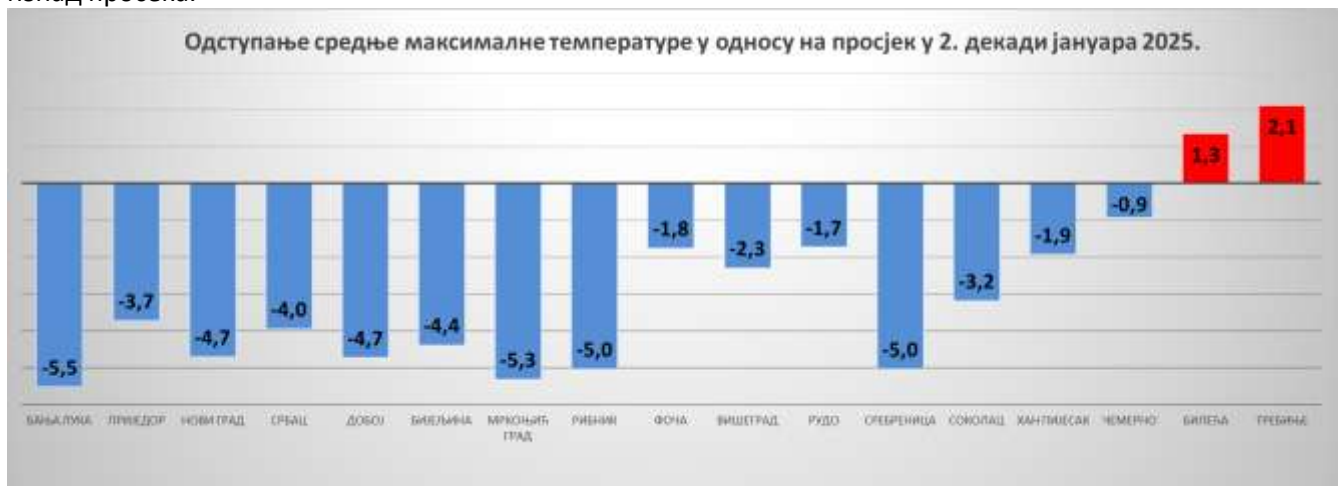
Стабилно и врло хладно време се одржавало током целе декаде. Средња температура је била од 1 до 4 степена нижа од просека, изузев на југу где је била око или мало изнад просека, из разлога што ту углавном није било ниске облачности.

Средња минимална температура је била око или мало изнад просека за југ као и за места под облацима, док тамо где је било ведрије, укључујући и планине била је нижа.

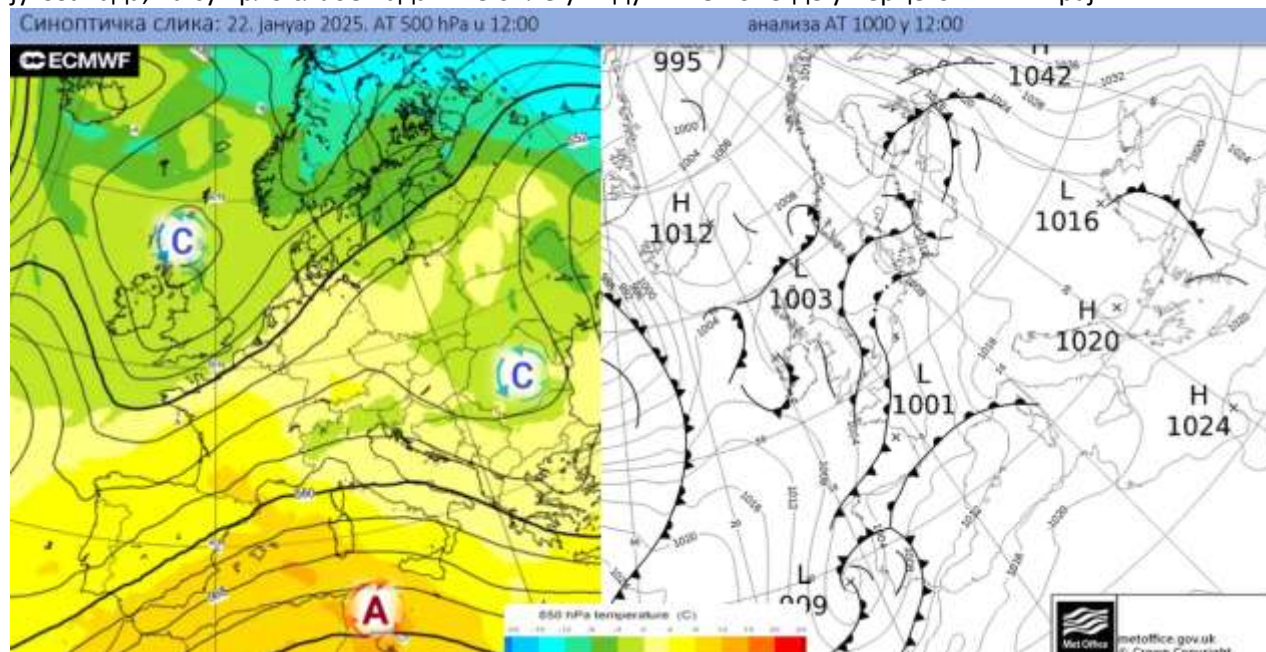

Максимална температура је била од 1 до 5,5 степени нижа од просека, док је на југу била изнад просека.

3. ДЕКАДА

Почетком треће декаде је била присутна температурна инверзија, тј. на висини је било топлије него у приземљу, где су температуре биле испод 0°C, те је 21.01. у већини предела, изузев на крајњем југу, падала киша која се леди при тлу. Било је облачно са повременим slabим падавинама у свим крајевима. Већ 22. је било топлије због прилива топлог ваздуха са југозапада, па су врло слабе падавине биле у виду кише понегде у Херцеговини и Крајини.

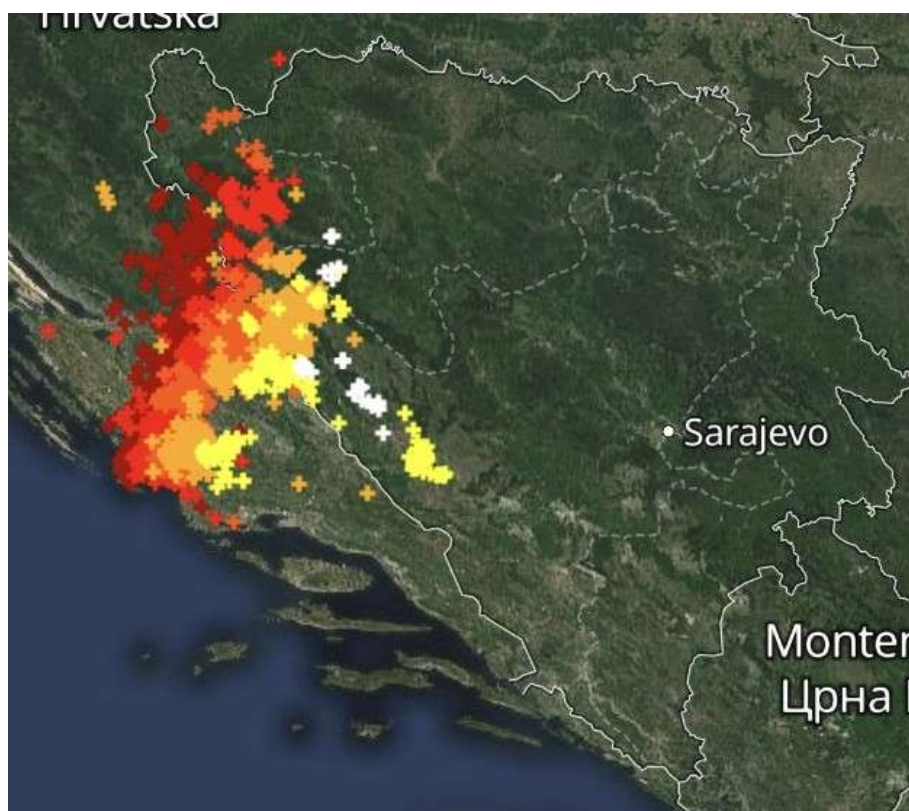
Синоптичка ситуација 22.01. у подне на којој се види да се наш регион на висини нашао између утицаја долине са северозапада и гребена са југозапада уз адвекцију топлијег ваздуха (лево). У приземљу је био висок ваздушни притисак (десно). (Извор: ECMWF и wetter3.de)

Од 22.01. до 24.01. јутра су била магловита уз реке и по котлинама на југоистоку и тамо је током дана било најхладније. Повремене кише је било у свим пределима, а најмање на југоистоку. У високој Херцеговини је провејавао и слаб снег. На северозападу је, с друге стране, било и обилнијих падавина (МС Нови Град 26,2 mm; МС Мљечаница 22,0 mm). У вишим пределима на југу Крајине током читавог дана 23.01. дувао је умерен до јак, на ударе врло јак југо (АМС Кнежево 60 km/h).

25-26.01. је било магловито или с ниском облачношћу, која се локално дуже задржала и у тим местима је било најхладније. Врло slabих падавина је било у виду росе или измаглице. Током дана 26.01. је било знатно топлије од просека под утицајем југа који је јачао, на ударе у Крајини је југо био јак и врло јак (МС Бањалука 58 km/h). У каснијим поподневним часовима је дошло до наоблачења са запада које је у Крајини узроковало кишу и пљускове са грмљавином.

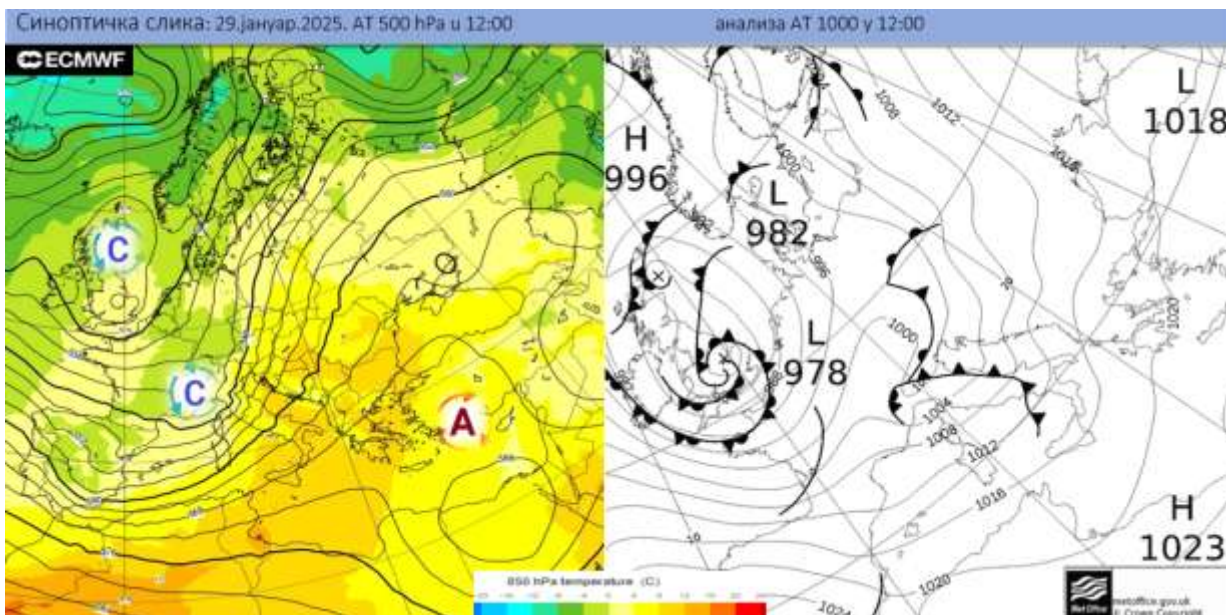

Сателитска и радарска слика 26.01. у 17 часова (Извори: wetteronline.de, meteo.hr)

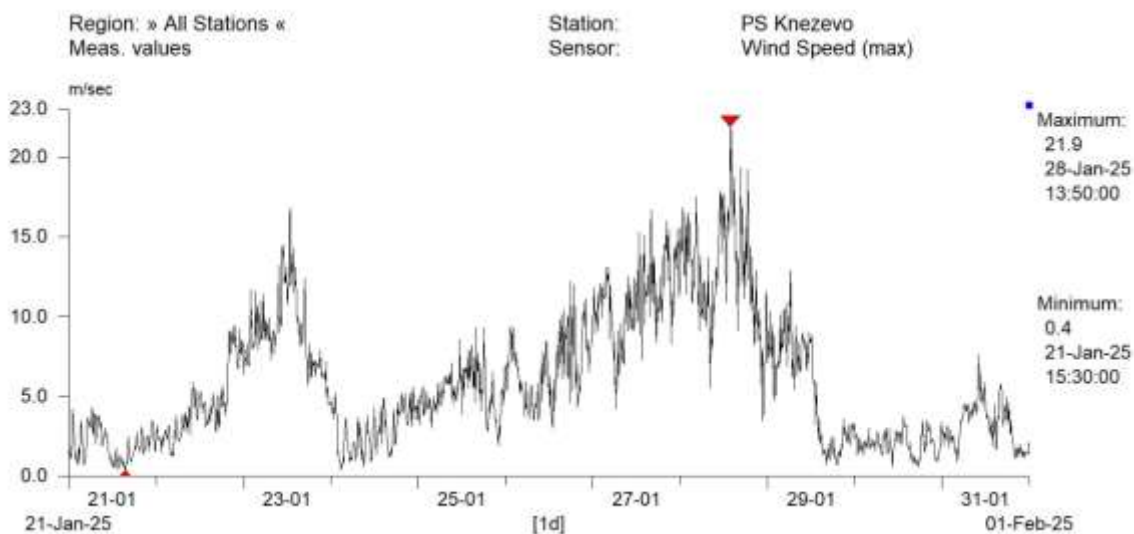
Слика грмљавине 26.01. у 17.15 часова (Извор: blitzortung.org)

Од 27.01. до 29.01. поново је јачао јужни ветар код нас, поготово у Крајини и деловима Херцеговине.

Синоптичка ситуација 28.01. у подне на којој се види да се наш регион на висини нашао између утицаја долине са запада и гребена са југозапада уз јужно струјање и адвекцију топлијег ваздуха (лево). У приземљу је у склопу долине са северозапада јачао утицај секундарног циклона који се формирао изнад Алпа уз пролазак пратеће фронталне зоне. (десно). (Извор: ECMWF и wetter3.de)

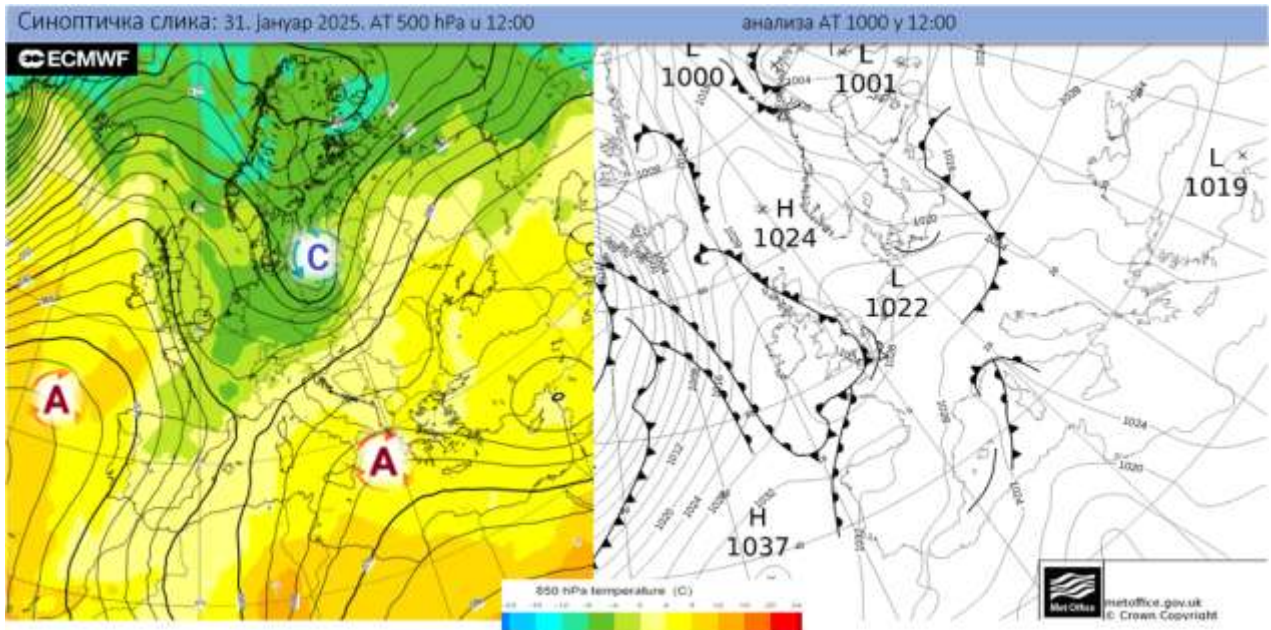
Ветар је био јак уз олујне ударе од преко 65 km/h, локално и преко 75 km/h у Крајини и вишим пределима на северу Херцеговине.

Максимални удари ветра током треће декаде јануара на АМС Кнежево

Под утицајем југа било је натпросечно топло, са температурама до чак 20°C. Било је врло топло и током ноћи, минимална температура у појединим местима у Крајини износила је и око 14°C. При проласку фронта било је повремених падавина, али због високих температура у свим пределима падавине су биле у виду кише. У високој Херцеговини било је и нешто обилније кише. (МС Чемерно 26,1 mm).

Попуњавањем долине југо је слабио, а над нашим пределима се успоставио утицај гребена са југа који је донео стабилније временске прилике. Падавина је још увек било током првог дела дана 30.01. у Херцеговини.

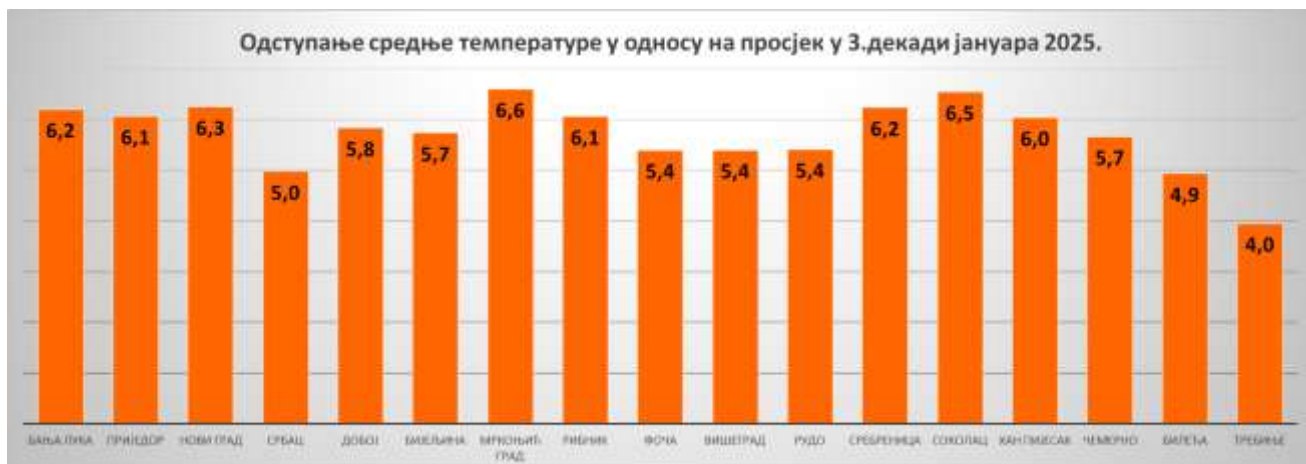
Синоптичка ситуација 31.01. у подне на којој се види јачање утицаја гребена са југа (лево). У приземљу је био висок притисак. (десно). (Извор: ECMWF и wetter3.de)

31.01. је и даље било натпросечно топло, а под утицајем гребена и влажног ваздуха дошло је до фомирања магле или ниске облачности по котлинама и долинама река. Магла се локално дуже задржала уз нешто свежије време у тим местима.

Графикон који следи приказује количину падавина у трећој декади јануара на метеоролошким станицама РХМЗ Републике Српске. Главнина падавина је забележена 23. и 28.01. при проласку фронта. Услед високих температура, падавине су углавном биле у виду кише.

Током већег дела декаде температура је била знатно изнад просека.

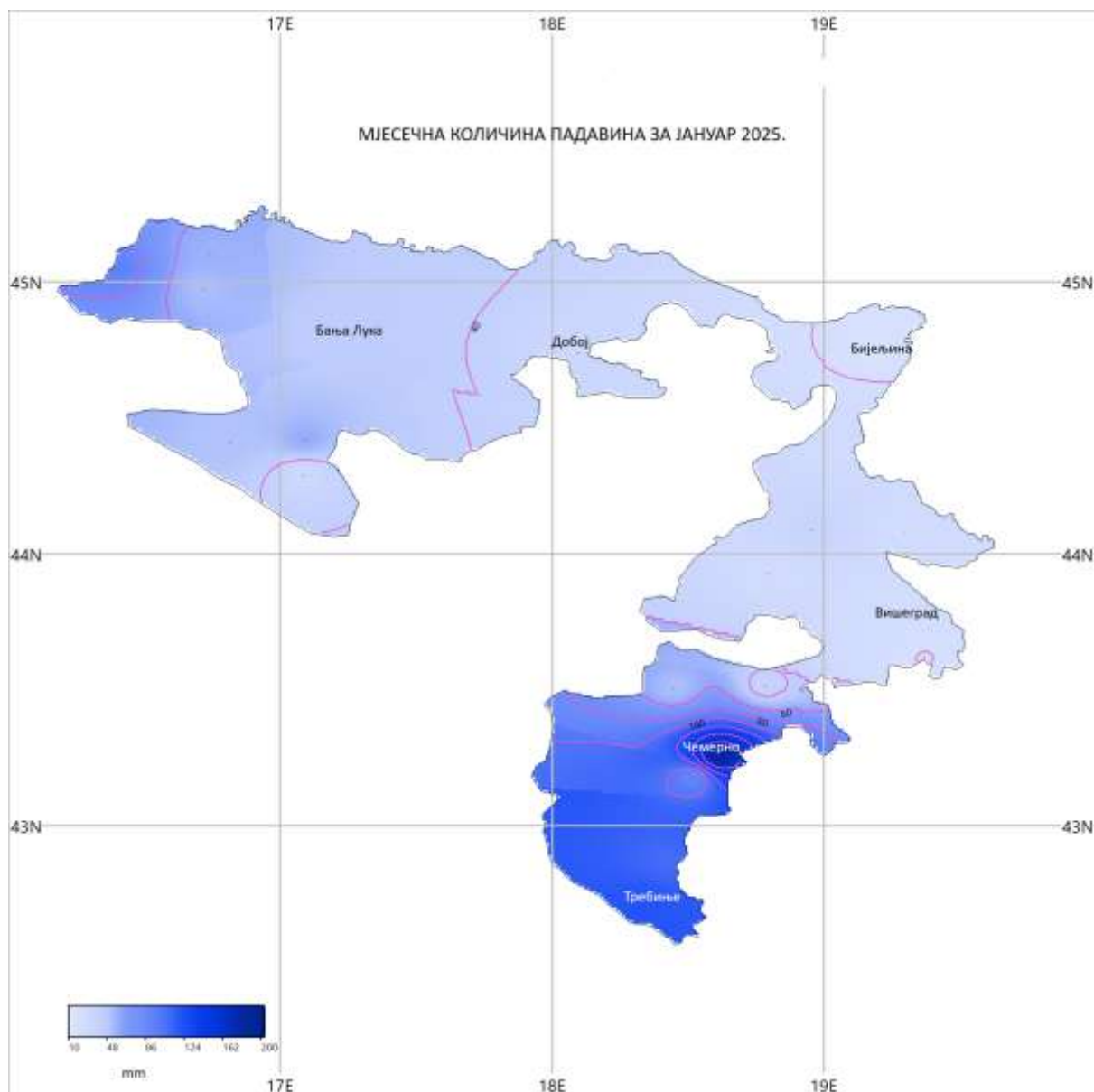

Средња минимална температура је била од 4 до 6 степени изнад просека, док је средња максимална била од 4,5 до преко 8 степени виша од просека.

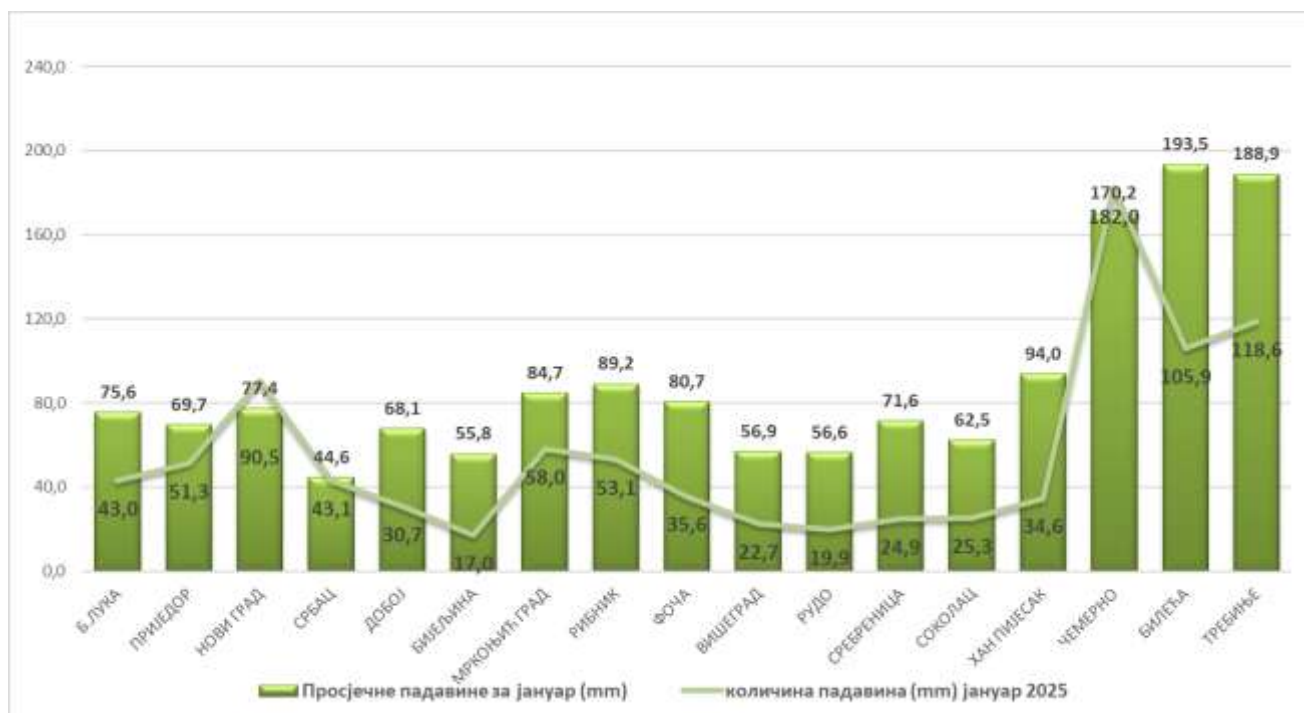

Карактеристике месеца за основне климатолошке параметре температуру и падавине за јануар

Највећа количина падавина за већину станица забележена је током прве декаде и то у виду снежних падавина. Већи део јануара, а посебно друга декада, обележила је суша. Количина падавина је забележена при проласку фронта, при чему највише падавина добију запад и југ Српске. С друге стране, падавинска зона крећући се ка истоку уједно и слаби, те је тамо било најмање падавина.

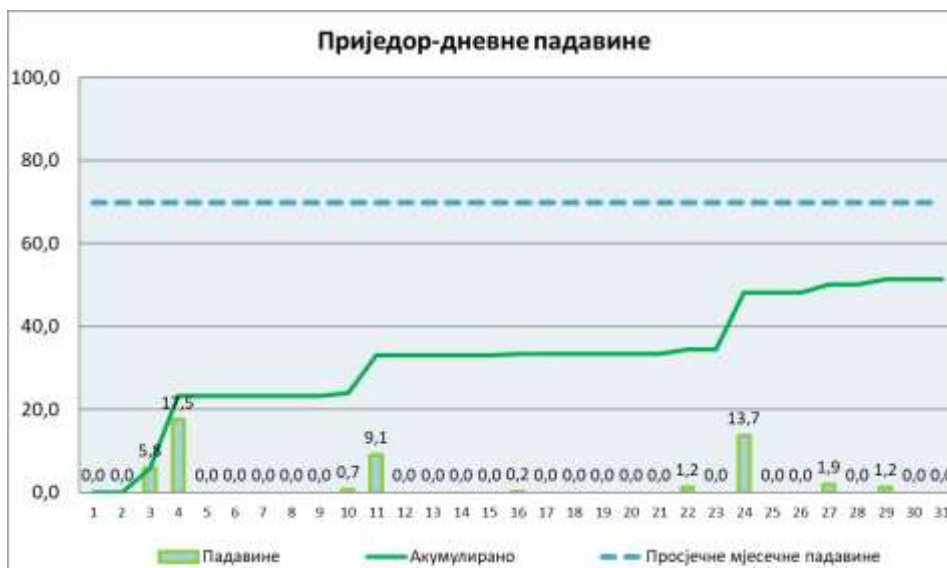
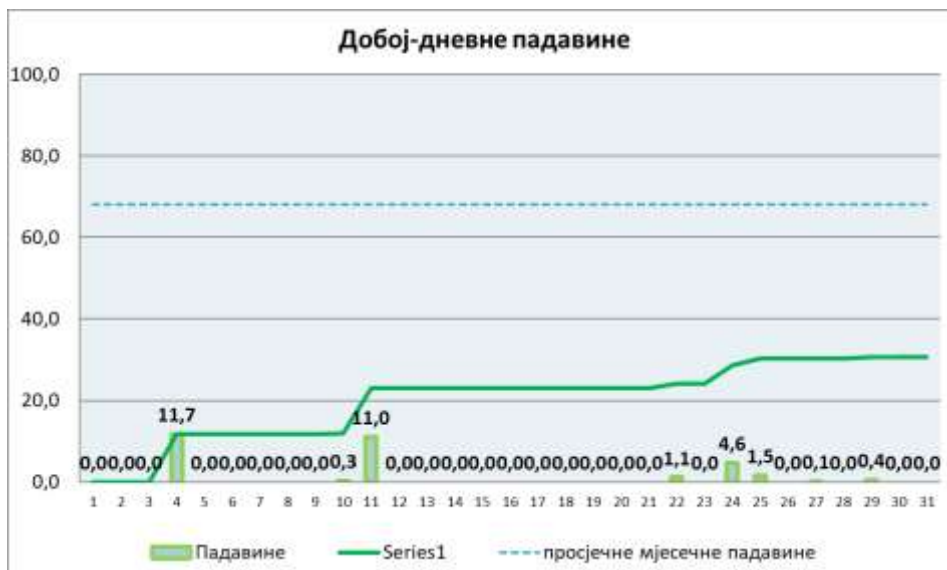
На следећој слици приказана је месечна количина падавина за јануар 2025. на метеоролошким станицама РХМЗ Републике Српске као и просечне количине падавина за јануар. Количина падавина је била углавном испод просека, изузев на северозападу и у високој Херцеговини где је била око или мало изнад просечних вредности за јануар.

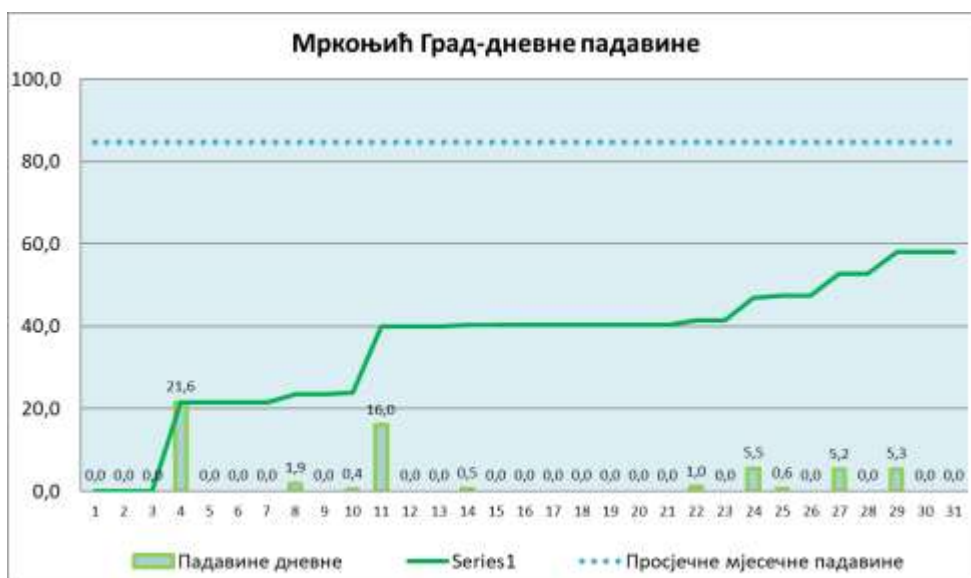
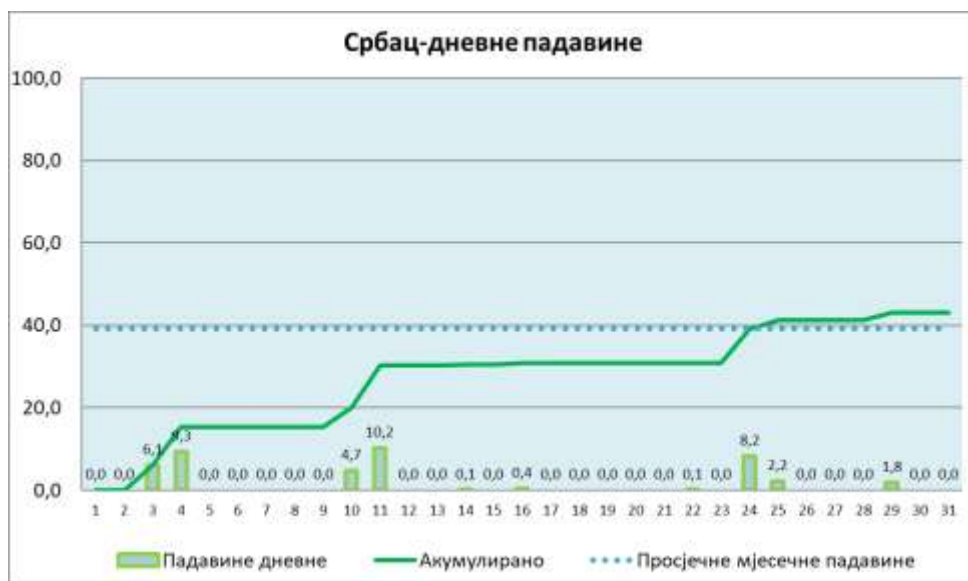

*просјек се односи на период после 1991.године

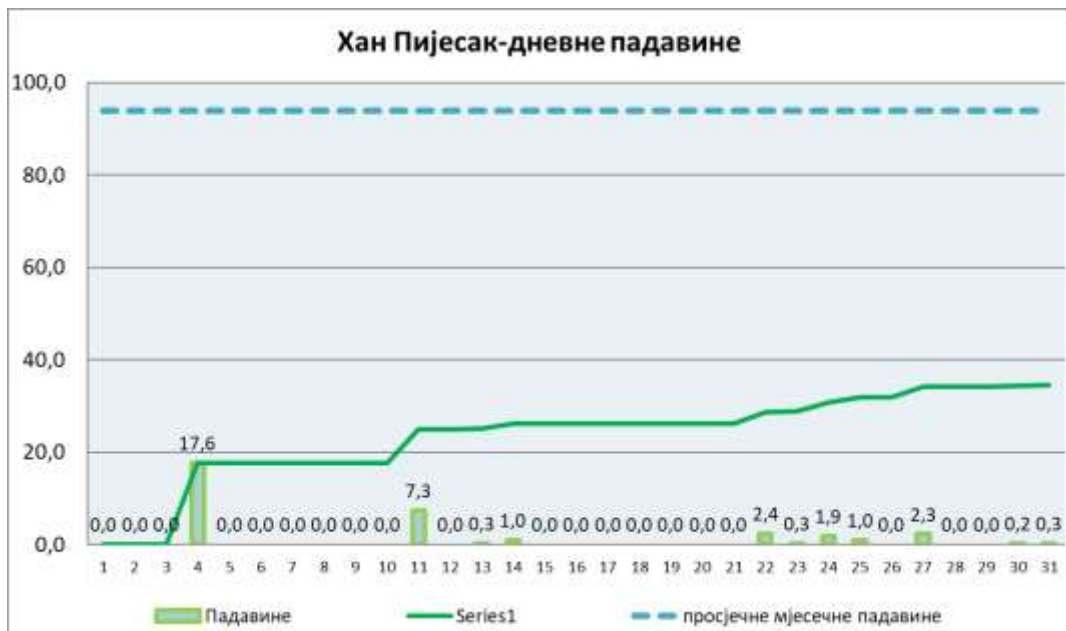
На следећим сликама приказан је месечни распоред падавина за одређене градове у Републици Српској.

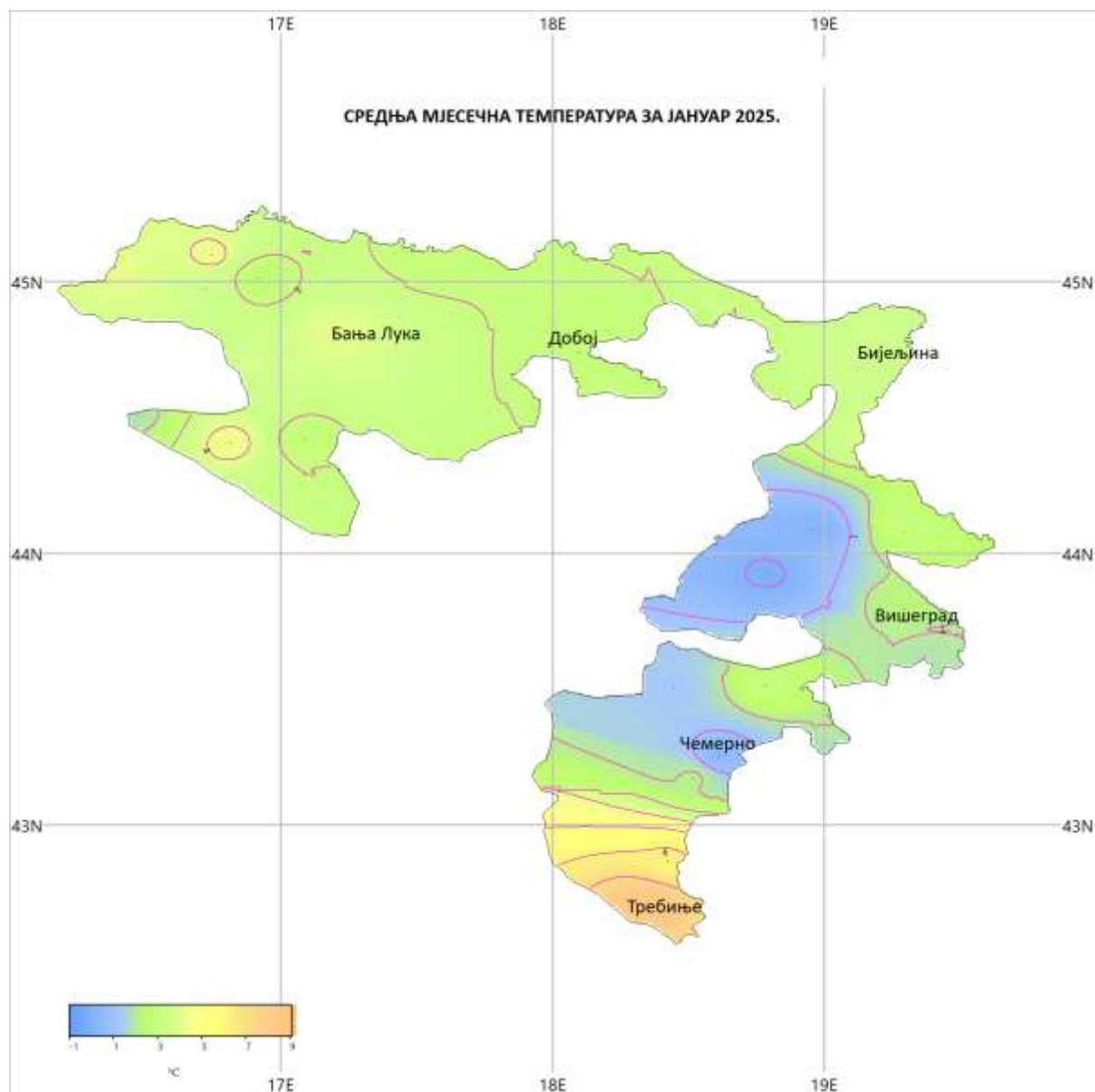

Током друге декаде температуре су биле ниже од просека, међутим, прва и трећа декада су имале знатно више максималне, али и минималне температуре, посебно под утицајем јужног струјања. Свеукупно током целог месеца средња месечна температура је била од 1 до 3 степена виша од просека.

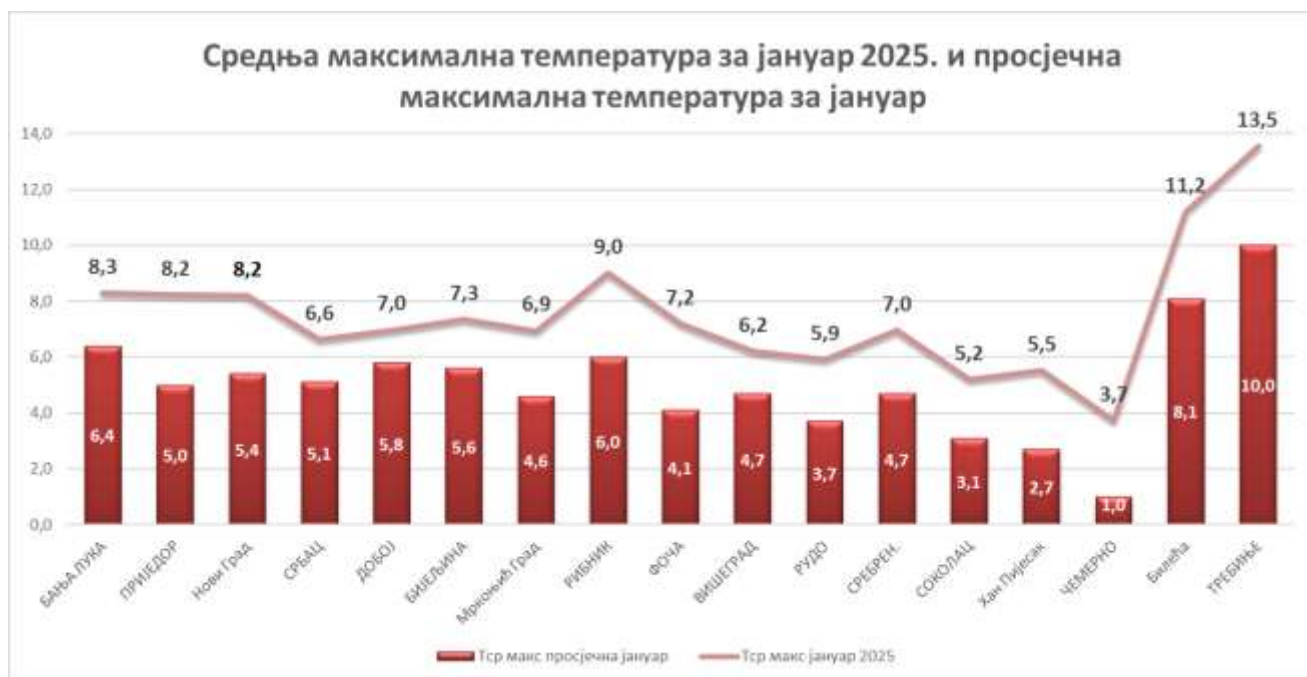
Средња месечна температура за јануар 2025. на метеоролошким станицама РХМЗ Републике Српске и просечне вредности за јануар.

На следећим сликама је приказана средња минимална месечна и средња максимална месечна температура за јануар 2025. на метеоролошким станицама РХМЗ Републике Српске као и просечне вредности за јануар.

Колико је било натпросечно топло најбоље се види на одступању средње максималне температуре која је била од 1,2 до 3,5 степена виша од просека. Иако је било доста топлије од просека, посебно на југозападу и југу, није оборен рекорд за апсолутну максималну температуру.

*просједи се односе на период после 1991.године

На следећим сликама приказан је месечни ход температуре за одређене градове у Републици Српској.

